

KARTA MODUŁU / KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	
Nazwa modułu	Sieci ciepłownicze i gazowe
Nazwa modułu w języku angielskim	Heat and gas distribution networks
Obowiązuje od roku akademickiego	2012/2013

A. USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Inżynieria Środowiska
Poziom kształcenia	II stopień <i>(I stopień / II stopień)</i>
Profil studiów	ogólno akademicki <i>(ogólno akademicki / praktyczny)</i>
Forma i tryb prowadzenia studiów	stacjonarne <i>(stacjonarne / niestacjonarne)</i>
Specjalność	Ogrzewnictwo i wentylacja
Jednostka prowadząca moduł	Katedra Sieci i Instalacji Sanitarnych
Koordinator modułu	dr inż. Urszula Kubicka
Zatwierdził:	prof. dr hab. inż. Andrzej Kuliczkowski

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	kierunkowy <i>(podstawowy / kierunkowy / inny HES)</i>
Status modułu	nieobowiązkowy <i>(obowiązkowy / nieobowiązkowy)</i>
Język prowadzenia zajęć	język polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	III
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	zimowy <i>(semestr zimowy / letni)</i>
Wymagania wstępne	<i>(kody modułów / nazwy modułów)</i>
Egzamin	nie <i>(tak / nie)</i>
Liczba punktów ECTS	2

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
w semestrze	15			15	

C. EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel modułu	Celem modułu jest zapoznanie studentów ze sposobami pracy sieci ciepłowniczych i gazowych oraz metodami ich eksploatacji. <i>(3-4 linijki)</i>
-------------------	---

Symbol efektu	Efekty kształcenia	Forma prowadzenia zajęć (w/ć/l/p/inne)	odniesienie do efektów kierunkowych	odniesienie do efektów obszarowych
W_01	Ma wiedzę z zakresu systemów sieci gazowych.	w	IŚ_W03 IŚ_W07	T2A_W04 T2A_W05 T2A_W07
W_02	Ma wiedzę z zakresu systemów sieci ciepłowniczych.	w	IŚ_W03 IŚ_W05 IŚ_W07	T2A_W04 T2A_W05 T2A_W07
U_01	Potrafi obliczyć sieć gazową niskiego i średniego ciśnienia.	w, p	IŚ_W15 IŚ_U11 IŚ_U19	T2A_U12 T2A_U18 T2A_U19
U_02	Potrafi obliczyć mikrorejon sieci pierścieniowej niskiego ciśnienia.	w, p	IŚ_W15 IŚ_U11 IŚ_U19	T2A_U12 T2A_U18 T2A_U19
K_01	Ma świadomość samodzielnego poszerzania wiedzy z zakresu sieci ciepłowniczych i gazowych.	w, p	IŚ_K03	T2A_K01
K_02	Rozumie potrzebę przekazywania społeczeństwu wiedzy z zakresu sieci ciepłowniczych i gazowych.	w, p	IŚ_K06	T2A_K07

Treści kształcenia:

1. Treści kształcenia w zakresie wykładu

Nr wykładu	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1	Rodzaje gazu, podstawowe parametry gazu, rodzaje złóż gazowych, ich budowa i układ.	W_01, U_01 K_01, K_02
2	Budowa odwiertu gazowego, rodzaje i schematy kopalni gazu. Sposoby przesyłania gazu, ciśnienie w sieciach gazowych, sposoby redukcji ciśnienia. Doprowadzenie gazu do odbiorcy.	W_01, U_01
3	Magazynowanie gazu. Rodzaje zbiorników. Zbiorniki naturalne.	W_01,
4	Uzbrojenie sieci gazowej. Materiały stosowane do budowy sieci gazowych. Bezpieczna eksploatacja sieci gazowych.	W_01, U_02
5	Wiadomości wstępne. Definicje i określenia (sieć ciepłownicza, źródła ciepła, węzeł cieplny, nośniki ciepła) Przykłady elektrociepłowni. Klasyfikacja sieci ciepłowniczych. Przykłady rozwiązań miejskich systemów ciepłowniczych. Zasady projektowania trasy sieci ciepłowniczej. Rozkład i wykres ciśnienia w sieci. Układy stabilizacji ciśnienia. Rzeczywisty i uporządkowany wykres rocznego zapotrzebowania na ciepło.	W_02, K_01, K_02
6	Węzły ciepłownicze – typy, zadania, budowa, wymagania dla lokalizacji i pomieszczeń. Wymienniki ciepła – rodzaje, budowa, funkcje, podłączenia i zabezpieczenia. Regulacje dostarczania ciepła – centralna i miejscowa.	W_02,
7	Przewody sieci ciepłowniczych wymagania i obliczenia. Odcinki proste, łuki, załamania, zwężki, odgałęzienia, osprzęt i armatura. Sposoby kompensowania wydłużeń, podpory stałe i ruchome, izolacje przewodów. Komory ciepłownicze, budowa, wymagania. Monitoring sieci.	W_02,
8	Sieci ciepłownicze z rur i elementów preizolowanych. Projektowanie sieci ciepłowniczych wg normy PN-EN 13941. Badania laboratoryjne elementów	W_02, K_01,

preizolowanych.	K_02
-----------------	------

2. Treści kształcenia w zakresie ćwiczeń projektowych

Nr zajęć ćwicz.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1-4	Obliczenie odcinka gazociągu wysokiego ciśnienia, wraz z tłoczniami gazu.	U_01
5-7	Obliczenie mikrorejonu sieci pierścieniowej średniego ciśnienia.	U_02
8	Zapoznanie z systemem gazociągów przesyłowych oraz możliwościami symulacji sieci gazowych w programie STANET	K_01, K_02

Metody sprawdzania efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia <i>(sposób sprawdzenia, w tym dla umiejętności – odwołanie do konkretnych zadań projektowych, laboratoryjnych, itp.)</i>
W_01	Kolokwium
W_02	Kolokwium
U_01	Projekt
U_02	Projekt
K_01	Kolokwium, Projekt
K_02	Kolokwium, Projekt

D. NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS		
	Rodzaj aktywności	obciążenie studenta
1	Udział w wykładach	13
2	Udział w ćwiczeniach	
3	Udział w laboratoriach	
4	Udział w konsultacjach (2-3 razy w semestrze)	5
5	Udział w zajęciach projektowych	13
6	Konsultacje projektowe	5
7	Udział w egzaminie/zaliczeniu	4
8		
9	Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	40 <i>(suma)</i>
10	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	1,6
11	Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	2
12	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	
13	Samodzielne przygotowanie się do kolokwiów	2
14	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	
15	Wykonanie sprawozdań	
15	Przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium	
17	Wykonanie projektu lub dokumentacji	6
18	Przygotowanie do egzaminu	
19		

20	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	10 (suma)
21	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy (1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)	0,4
22	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
23	Punkty ECTS za moduł 1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta	2
24	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym Suma godzin związanych z zajęciami praktycznymi	26
25	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym 1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta	1

E. LITERATURA

Wykaz literatury	<ol style="list-style-type: none">1. Bąkowski K: "Gazyfikacja: gazociągi, stacje redukcyjne, instalacje i urządzenia gazowe", WNT, Warszawa 19962. Bąkowski K: "Sieci i instalacje gazowe", WNT, Warszawa 20023. Duliński W., Rybicki C., Zachwieja R.: "Transport gazu", AGH, Kraków 20074. Molenda J: "Gaz ziemny: paliwo i surowiec", WNT, Warszawa 19965. Osiadacz A., Chaczykowski M.: Stacje gazowe: teoria, projektowanie, eksploatacja, Fluid, Warszawa, 20106. Sperski B.: "Gazownictwo", cz.1-4, AGH, Kraków 1981-19917. Praca zbiorowa „Ciepłownictwo - Poradnik” Fundacja Rozwoju Ciepłownictwa części: <i>Sieci ciepłownicze oraz Źródła ciepła</i> Wyd. Zakład Poligraficzno- Wydawniczy eMeR, 1995 r.8. Krygier K., Klinka T., Sewernik J.: Ogrzewnictwo, wentylacja, klimatyzacja. WSiP, Warszawa 20059. W. Chmielnicki <i>Ciepłownictwo: eksploatacja, projektowanie, inwestycje. Poradnik. Regulacja automatyczna urządzeń ciepłowniczych.</i> Fundacja Rozwoju Ciepłownictwa. Filia „Wydawnictwa Techniczne” Warszawa 1997 r.10. Potrzebowska H., Kozłowski B., : Warunki Techniczne Wykonywania i odbioru sieci ciepłowniczych z rur i elementów preizolowanych. COBR INSTAL, Warszawa 200211. A.Szkarowski, L.Łatowski <i>Ciepłownictwo</i> WNT Warszawa 200612. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych....14. Czasopisma: Ciepłownictwo. Ogrzewnictwo. Wentylacja., Rynek Instalacyjny, Magazyn Instalatora ; Polskie Normy:15. „System gazociągów przesyłowych” mapa 1:800 000,Gaz-system.
Witryna WWW modułu/przedmiotu	